

ponechána svoboda, aby se sami rozhodli, zda a co by rádi druhým sdělili. Je zde zapotřebí značné diskrétnosti. O výstižnosti nebo „správnosti“ těchto osobních projevů by se nemělo diskutovat.

Může se vyskytnout též zcela zvláštní případ, kdy někdo nepřipíše ani jediný znak. I tehdy zůstává na jeho svobodném rozhodnutí, zda sdělí ostatním důvody, které ho k tomu vedly. I když neuvedl žádný symbol, může se obohatit při naslouchání ostatním či při zapojování se do rozhovoru. Naopak zase nic nebrání tomu, aby někdo připojil k jednomu místu více než jednu značku, oslovuje-li ono místo např. nejen jeho rozum, ale současně i srdce.

Často dávají jednotliví účastníci symboly na zcela odlišná místa. Tím se pak rozvine spontánně živá výměna názorů. Moderátor zasahuje zpravidla jen tehdy, jestliže rozhovor vázne.

V rodině (s ještě nedospělými dětmi) případně funkce moderátora na rodiče či kmotra. Doporučuje se, aby se s textem seznámil ještě dříve, zejména s případnými nezvyklými či nejasnými pojmy, aby mohl snáze odpovědět na různé otázky. Např. v podobnosti o milosrdném otci a dvou synech (Lk 15, 11–32) bývá zvědavou otázkou, co to byly ony slupky tzv. svatojanského chleba, které dostávali vepři. Vysvětlení takové i podobných otázek lze nalézt v biblických slovnících a komentářích k jednotlivým

biblickým spisům, z nichž některé byly přeloženy i do češtiny.

Pochopitelně se ale nedá zcela vyhnout tomu, že při nedostatku znalostí z oblasti biblických věd zůstanou některé otázky nevyjasněny. To nemusí být nutně na škodu. K hledání odpovědi na nejasná mís-

V podobnosti o milosrdném otci a dvou synech bývá zvědavou otázkou, co to byly ony slupky, které dostávali vepři.

ta v úryvku přispívají zejména ti, kteří tomuto místu nějak rozumí a podají své vysvětlení. To může napomoci k tomu, že se u známého textu obohatíme o nové pohledy a prožitky ostatních.

Spolu s tím však souvisí jiná nevýhoda této metody. Spočívá v tom, že ve skupině se vyskytnou tzv. „chytří řečníci“, kteří „znají“ odpověď na všechny otázky i existenciální problémy. V tom případě bývá obtížné zapojit všechny a dosáhnout hlubší roviny rozhovoru nad úryvkem Písma sv.

Metoda Västerås patří k jednodušším metodám, u nichž není nutná přítomnost člověka s teologickým vzděláním. Dá se s užitkem použít v různých skupinách (rodina, společenství mladých, rodin, seniorů), které se chtějí setkávat nad biblickým textem. V příštích číslech se seznámíme s dalšími metodami.

MARIA A POHÁDKY O MILUJÍCÍCH MAMINKÁCH

EVA
MUROŇOVÁ

Květen je v církevní tradici měsíc zasvěcený Panně Marii, mariánský měsíc. Ke květnu patří také mariánská forma zbožnosti, někdy přeslazená, vzdychající a jakoby unikající z reality do jiného světa.

Za záplavou květin se však skrývá hluboký prostor pro obraz nejprostšího mateřství, které má podobu jednoduchého vyznání „...přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem.“

Jak to vysvětlit dětem? Zapojit se do sbírání kytiček modliteb nebo si raději nekazit vkus? Je to mnohem jednodušší.

Na úplném začátku těchto mnohdy okázalých slavností stojí obraz obětující se a ochraňující matky – a kdo by měl mít větší zkušenost s milující maminkou než milované dítě. Obraz obětavé matky, která je ochotná pro své dítě podstoupit cokoli, obraz jemného mateřství, které stojí skromně v pozadí, dostává dítě nejen s prvním mateřským mlékem, ale

také v prvních pohádkách.

Maminky většinou na začátku pohádek umírají, ale své děti neopouštějí. Dostávají podobu někoho, kdo nenápadně doprovází své dítě na cestě k dospělosti.

V pohádce O princovi Bajajovi se zemřelá matka stává koníkem, který prince donese k jeho vyvolené, v pohádce O Popelce se maminka stává stromkem, který dává své dceři šaty na ples.

To nejjednodušší, co pro své děti můžeme udělat, je mít je rádi a vyprávět jim pohádky o obětavém mateřství.

Může to být třeba známá pohádka O Popelce, jak ji zapsali bratři Grimmové:

Eva Muroňová je vdaná, má 3 děti. Je zaměstnaná v Katechetickém centru při ostravsko-opavském biskupství. Asi 12 let katecheticky pracuje s dětmi (vlastními i cizími).

Byl jednou jeden bohatý muž a ten dlouho šťastně žil se svou manželkou. Měli taky malou dcerušku. Jednoho dne paní onemocněla. Když cítila, že zemře, zavolala si dcerušku k sobě a řekla jí: „Milé dítě, musím tě opustit. Ale až budu v nebi, budu se na tebe dolů dívat. Zasad' na mém hrobě stromek. Až si budeš něco přát, zatřes jím a přání se ti splní. Nezapomeň na mě a když budeš v nouzi, pošlu ti pomoc.“

Pak zemřela. Dceruška plakala a zasadila na hrobě své matky stromek. Když se stromek po-druhé zazelenal, otec se znovu oženil.

Nová žena si přivedla dvě dcery, které byly pyšné a zlé. Sebraly jí všechny její krásné šaty a místo nich jí daly starou zaplátovanou zástěru a zavedly ji do kuchyně. Tam musela chudinka celé dny těžce pracovat a nevlastní sestry se jí posmívaly. Ani spát už nesměla ve své posteli, musela se uložit do popela za kamny. Byla pořád celá špinavá, a proto jí začali říkat Popelka.

Za nějaký čas pořádal král velký ples. Měl trvat tři dny a princ si na něm měl vybrat nevěstu. Taky obě nevlastní sestry byly pozvány a Popelka je musela vypravit, jak nejlépe uměla.

Když byly sestry hotové, zeptaly se posměšně: „Nechceš jít s námi na ples, Popelko?“ - „Chtěla bych,“ vydechla Popelka „chtěla bych, ale nemám žádné šaty.“ „Ani ukázat se tam nesmíš. Musely bychom se za tebe stydět,“ řekly sestry.

Macecha dala Popelce velkou mísu s hrachem a poručila jí: „Než se vrátíme, ať je všečen hrách vyloupaný!“

Popelka byla smutná, ale musela se dát do práce. „Kdyby to tak maminka věděla!“ pomyslela si. Vtom přiletěli ze zahrady holoubci a ptali se: „Chceš, abychom ti pomohli?“ - „To budu ráda,“ potěšila se Popelka a za chvíli byla práce hotová. Popelce zbyl dokonce čas, aby se z holubníku podívala na zámecký ples. Na druhý den musela Popelka své sestry znovu vyparádít. Za odměnu dostala pytel vikve, kterou musela do příštího rána přebrat. I tentokrát přiletěli holoubci, pomohli jí a řekli: „Jestli chceš jít na ples, Popelko, utíkej na hrob své maminky! Zatřes stromkem a přej si krásné šaty!“ Popelka běžela na hrob své maminky, zatřásla stromkem a řekla: „Stromečku, zatřes se a oťres, krásné šatičky mi dones!“ A už před ní ležely překrásné šaty. Popelka si je oblékla a vydala se na zámek.

Princ se do krásné dívky na místě zamiloval a tančil jenom s ní. Před půlnocí se Popelka rozloučila, odnesla šaty zpátky na mamčin hrob a sama se doma uložila do popela.

Když se nevlastní sestry vrátily domů, řekly mrzutě: „Princ tancoval celou noc s nějakou cizí princeznou.“

Zatímco sestry šly příští večer zase na ples, musela Popelka přebírat čočku. Holoubci jí pomohli a Popelka zase běžela na hrob své maminky. Klekla ke stromku a řekla: „Stromečku, zatřes se a oťres, krásné šatičky mi dones.“ Holoubci jí připomněli, že se má před půlnocí vrátit, a Popelka jim to slíbila.

V zámku už na ni princ čekal a tančil celý večer jen a jen s ní. Najednou Popelka uslyšela, jak zvony odbíjejí půlnoc, a vzpomněla si na varování holoubků. Vyběhla rychle ven a v tom spěchu zapomněla na schodišti střevíček.

Princ střevíček našel a příští ráno dal v celé zemi vyhlásit, že ta, která střevíček obuje, se stane jeho manželkou. Jezdil po celé říši, ale všem byl střevíček příliš malý.

Konečně dojel k domu Popelčina otce. Obě sestry se radovaly, protože si myslely, že jim střevíček padne. Tě nejstarší však do střevíčku nevešla pata a druhé sestře do střevíčku nevešel palec. Ted' už zbývala jen Popelka. Když si střevíček obula, padl jí jako ulitý.

„To je má pravá nevěsta,“ řekl princ šťastně a macecha i její dcery byly závistí a vzteky celé bílé.

Princ vyzvedl Popelku k sobě na koně a ujížděli do zámku. Brzy nato slavili svatbu, jakou tam ještě nikdo nikdy neviděl a nezažil.

Mateřská láska zobrazovaná v pohádkách sahá „až za hrob“. Maminka se v pohádkách stává nejen stromem nebo holoubkem, ale také vílou, hvězdou, květinou a její jednání se dá přirovnat k plášti, který jako ochranu nenápadně rozprostírá nad svým milovaným dítětem.

Středověká Madona bývá často zobrazována s ochranným pláštěm, do kterého ukrývá zástupy lidí.

Prvním obrazem ochranného pláště je milující náruč a zkušené maminky dobře vědí, jak spokojená jsou novorozeňátka svázaná v peřince nebo schoulená a přivázaná k jejich tělu. Jsou to první pocity bezpečí. Vždyť i dospělý člověk se dobře cítí pod peřinou přikrytý až po nos.

První zážitek pocitu bezpečí je svým způsobem definitivní, protože maminka má svoje děťátko tak ráda, že by pro ně i umřela.

Stejně jako se matka dává svému dítěti, darovala se Maria od začátku bezvýhradně osobě a dílu své-

ho syna, a přenesla tuto svou mateřskou oddanost také na církev. Kdo zažije mateřství v lidské rovině,

To nejjednodušší, co pro své děti můžeme v květnu udělat, je mít je rádi a vyprávět jim pohádky o obětavém mateřství.

pochozí také lépe učení církve o Marii – Matce Božího Syna.

Maria zná život. Prožila si narození dítěte i jeho smrt. Kdo by měl být chápavější a shovívavější než ta, která sama prožila, co mateřství ve své radosti i bolesti znamená.

CO S MARIÁNSKÝM MĚSÍCEM?

Maminky, nebuďte nešťastné, že nemáte čas na modlitby a návštěvy kostela. Nedělejte si starosti, věnujte se dětem, hrajte si s nimi a buďte maminkami, protože někdy méně znamená více.

„U vás lidé pěstují pět tisíc růží v jedné zahradě,“ řekl malý princ, „a přece tam nenalézají to, co hledají...“

„Nenalézají,“ odpověděl jsem.

A malý princ dodal:

„A přesto by mohli najít, co hledají, v jediné růži nebo v trošce vody...“

„Jistě,“ odpověděl jsem.

A malý princ dodal: „Ale oči jsou slepé. Musíme hledat srdcem.“

